

MIROLJUB

GODINA: XX.

SOMBOR, 2017.

BROJ 2 (78)

ISSN 1452-5976

DRAMSKA SEKCIJA U REŠETARIMA

Danas je Sabor!

I ovog puta, kao i mnogo puta u ovih sada već preko 80 godina koliko postojimo, okupili smo se da vidimo kako je naše Društvo radilo protekle godine od prošlog susreta. Isto tako nam je važno i da se okupimo svi mi koji smo članovi i simpatizeri ovog društva, svi koji radimo i koji volimo naš Hrvatski dom. Važan je rad važni su i rezultati ali je ipak najvažnije da nas ima, da se susrećemo i prijateljski se pozdravimo.

Želim vam svima uspješan rad Sabora!!! Miroljub je tijekom proteklog razdoblja između dva Sabora izašao tri puta, financije (odnosno nedostatak istih) su nam uskratile jedan broj. Mi

smo ipak zabilježili sve što se u Društvu dogodilo, izdali smo dvobroj i tako prevazišli nastali problem.

Najvažniji događaj u protekloj godini svakako je bio je 80. rođendan Društva, koji smo dostoјno proslavili i nastavili sa radom. U svom radu Društvo je pokrenulo jedan vrlo važan program za mlade - školsku radionicu Hrvatskog jezika a sve uz podršku Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. Koliko je ovaj program važan za Hrvate u Somboru govori i nazočnost Generalnog Konzula Republike Hrvatske u Subotici, Velemira Pleše, na jednom satu nastave. Sve su to popratile Vojvođanska i Hrvatska televizija.

Višegodišnji uporan rad dramske sekcije počeo je davati obilne plodove. Iza naših „dramaca“ nižu se predstave, priznanja i uspjesi. Zlatovez koji smo najavili u prošlom broju već je dao rezultate koji obećavaju i koji nas raduju, grnčarska sekcija je počela izlagati svoje radove. Sportska sekcije, standardno, je vrlo aktivna i postiže značajne rezultate. I ostale sekcije su aktivne i vrijedno rade. Svi će o svojem radu podnijeti detaljna izvješća Saboru društva.

Alojzije Firanj

MIROLJUB (izlazi četiri puta godišnje)

List Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva „Vladimir Nazor“, 25000 Sombor, Venac Radomira Putnika 26, Tel.: 025/416-019

Uredništvo:
Alojzije Firanj, glavni i odgovorni urednik lista;
Janoš Raduka, zamjenik glavnog urednika;
Marina Balažev, lektor-korektor;
Klara Šolaja-Karas, izbor fotografija;
Srđan Varo, tehnički urednik i prijelom teksta.

Zoran Čota,
Pavle Matarić,
Antun Kovač,
ing. Mata Matarić,
Šima Raič,
Bojana Jozic.

List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije broj 2583/2.2.1998.

E-mail: vnazor@sbb.rs
E-mail(urednik): firanjalojzije@gmail.com

Naklada: 600 primjeraka

83. PRELO

Tradicija je produljena za još jednu godinu. Osim 1992. godine, kada nije održano, Prelo se redovito održavalo čak 83 put. Nekada je to bilo pod imenom „Hrvatsko“, do 1949. godine a nekada pod imenom „Veliko Bunjevačko-Šokačko“. Nije daleko dan kada će se ponovo vratiti početni naziv jer smo mi iz Doma prije svega Hrvati a subetnički identitet nam je Bunjevci odnosno Šokci.

Ove godine smo uspjeli privući brojne posjetitelje ali smo prodali

i 75 ulaznica. Svi ostali su bili sudionici programa, gosti iz hrvatskih i ostalih udruga kulture, ugledni uzvanici (Generalni konzul RH g. Velimir Pleša, župnik Presvetog Trojstva velečasni Josip Pekanović, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Slaven Bačić, ravnatelj ZKVN-a i drugi). Gradsku Upravu grada Sombora predstavljala su da vijećnika Gradskog vijeća a bilo je i gostiju iz Republike Hrvatske (iz Vinkovaca i Osijeka). Po tradiciji došli su nam

predsjednici iz Udruge Nijemaca, i Madjarske kasine, iz Sombora, hrvatskih udruga iz Bača, Sombora, Berega, Tavankuta, Monoštora, Subotice. Hvala svima koji su se odazvali našem pozivu, a poziv je vrijedio i za naše članove i građane koji su se odazvali u malom broju. Prelo se organizira prvenstveno za članstvo a svi ostalu su dobrodošli.

Prelo je bilo dobro organizirano a protokolarno ga je otvorio predsjednik „Nazora“. Članovi folklorne mlađe i starije skupine pokazali su svoje umijeće u izvođenju bunjevačkih igara. Uz sudjelovanje pjevačke skupine kao i Šokica iz Monoštora svi skupa su prikazali koreografiju „Dolazak po mladu“ koju je pripremio Šima Beretić. Tamburaši su odsvirali dobro uvježbane melodije a prisutni nisu štedjeli dlanove da ih nagrade.

Slijedila je obilna preljska večera i nastavila se zabava uz izvrsni tamburaški sastav „Ravnica“ iz Subotice. Tijekom večeri oduševljene nazočnih izazvao je prvak opere iz Osijeka g. Vlaho Ljutić, svojim spontanim nastupom, otpjevavši nekoliko kancona i šansona što se odavno nije čulo u prostorijama našeg Doma. Igralo se i zabavljalo, pjevalo i pričalo, družilo se i tako do ranih jutanjih sati.

Kao i svake godine organizirana je tombola a glavna nagrada na ovogodišnjem Prelu je bio 7-dnevni boravak u dvokrevetnoj sobi, na otoku Pagu u „apartmanima Mandre“. Darodavci ove nagrade su Marija i Ivica Karas s Paga.

Tako je to bilo ove godine, a sada čekamo iduće, novo, Prelo i tako dalje...

ing. Mata Matarić

USKRSNA RADIONICA

HKUD „Vladimir Nazor“ organizirao je, sada već tradicionalnu, Uskrsnu radionicu. Radionica se održala 31. 3. 2017. godine u Nazorovim prostorijama.

Radionica je bila namijenjena svim uzrastima, a kako se ne bismo ponavljali, tema ovogodišnje Uskrsne radionice bila je „uskrsna dekoracija“. Sudionici su bili u prilici raditi s različitim materijalima koji se mogu pronaći u svim domaćinstvima, školskim torbama, među likovnim materijalom. Tako su se među materijalima mogli pronaći različiti kartoni, kartonske kutije, kartoni za jaja, plastične boce, plastične žlice, flomasteri, tempere, četkice, različite vrste ljepka, papir u boji, šljokice, ali i jaja kao simbol nadolazećih praznika. Voditelji ove radionice su Marija Firanj i Bojana Jozić, koje su pozdravile prisutne i iznijele ideje, te uputile u izradu različitih dekoracija. Djeca i odrasli bili su u

prilici praviti različite zečije od plastičnih boca, žlice u kombinaciji s raznobojnim papirima, vjenčić od plastičnih žlica, kao i koke od kartona, te „šljokičasta“ jaja, odnosno ispuhana jaja koja su se dekorirala šljokicama. Uz lijepo druženje, razgovor, smijeh i kreativnost vrijeme je brzo proteklo i dekoracije su bile gotove prema uputama voditelja. Svaki je ukras bio poseban i drugačiji. Sudionici radionica su izrađene radove mogli ponijeti doma kako bi ih iskoristili za dekoracije svojih domova prilikom Uskrsa i kao podsjetnik na jedno lijepo druženje.

Još jedna radionica je protekla u pozitivnoj atmosferi, zabavi i druženju, a voditeljima je ostao zadatak da razmišljaju, sakupljaju i razmjenjuju ideje za sljedeću radionicu koja će se održati povodom Božića.

Bojana Jozić

ZLATOVEZ U SURADNJI SA ŠOKAČKOM GRANOM IZ OSJEKA

Tijekom svibnja u prostorijama HKUD-a "Vladimir Nazor" u Somboru održana je radionica zlatoveza. Događaj je organiziran u suradnji s udružom iz Osjeka „Šokačka grana“ koja njeguje tradicijsku kulturu i običaja Šokaca Baranje, Slavonije, Srijema i Bačke.

Zlatovez je tehnika veza zlatnim koncem na krutoj i gustoj tkanini (najčešće pliš) tamnijih boja. Radionici je prisustvovalo petnaest polaznica obuke zlatoveza. Profesorica Ružica Raković Smiljanić polaznicama je pokazala posebnu vrstu zlatoveza koja se radi preko kartona s dvije igle i koncem i to tako da se na licu tkanine veze zlatnim koncem a na naličju pamučnim. Osim konca te žutog i bijelog zlata za dekoraciju se koriste i pulice, perle i šljokice raznih oblika i veličina što doprinosi raskošnjem izgledu vezenih motiva koji plijene svojom ljepotom.

Većina sudionica se po prvi put susrela s ovom tehnikom, ali uz dobre instrukcije sve je bilo lako. Profesorica Ružica je prenijela samo djelić svojeg znanja i umijeća (zbog ograničenog vremena), no već se i iz toga vidjelo koliko je tu prakse, stručnosti i umjetnosti. Ona je bila jedan od glavnih koji su se trudili sačuvati tehniku zlatoveza u istočnoj Hrvatskoj kao nematerijalnog kulturnog naslijeđa i prenošenjem znanja kroz brojne seminare i tečajeve. Također je nositeljica zasluženog zvanja najbolje zlatovezilje u Hrvatskoj. Svaki novi „učenik“ koji nauči zlatovez širi svoje znanje a to preporučuje i vama, širite našu baštinu.

Po završetku tečaja zlatoveza u Somboru, članice udruge „Šokačka grana“ priredile su nam izložbu radova. Osim slika mogli smo vidjeti tekstilne predmete koji se koriste u različitim prigodama, (dekoracije sa sakralnim motivima, odjevni i modni detalji na kojima preovladavaju floralni motivi itd.). Svaki od izloženih predmeta

nosi sa sobom priču inspiracije za rad, bio to detalj s narodne nošnje za koji je profesorica Ružica sama napravila skicu davnih dana, prilikom boravka u Somboru, ili motiv grada Osijeka pretočenu u suvenir...

Za sve prisutne bilo je to znanje i vrijeme zlata vrijedno.

Zlatna nit se počela odmotavati, a uslijedit će nove zajedničke aktivnosti kao što je nastup na 47. MIRK-u u Bačkoj Topoli, gdje smo bili primjećeni i nagrađeni za rukotvorine.

Ana Ilić Panjković

USKORO ĆE SMOTRA

Nakon zimskog odmora pjevači su počeli s pripremama za predstojeću smotru izvornog folklora. Opštinska smotra će se ove godine održati 14. svibnja u Monoštoru a naša pjevačka skupina će se predstaviti s dvije pjesme.

Pravila ove smotre su stroga a ocjenjuju se scenski nastup, kvaliteta izvedbe te izvornost pjesme. Vodeći računa o pravilima, najteže je bilo odabratи pjesme za nastup. Izbor je pao na pjesme „Ej, Kato zlato“ i „Šest godina“. Na smotri će ovim pjesmama nastupiti samo ženski dio grupe pojačan glasovima djevojaka iz folklorne sekcije.

Uporedno s pripremama za smotru, intenzivno se priprema repertoar za nekoliko nastupa koji su u planu. U planu su također nastupi s tamburašima koji sve češće prate naše pjevače te se i probe održavaju zajedno s njima.

Vesna Čuvardić

ZAPOČELA HRVATSKA NASTAVA U SOMBORU

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske od 2002. godine šalje svoje učitelje u Hrvatsku nastavu u Vojvodini. Nastava na hrvatskom jeziku u Srbiji dio je redovitog obrazovnog sustava te učenici mogu birati i slušati cjelokupnu nastavu na hrvatskom jeziku ili pak slušati samo izborni predmet Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture i baštine, kako bi se upoznali s tradicijom, kulturom, povijesti i baštinom matične države. Nastava se odvija samo na teritoriju Vojvodine i

to najviše u općini Subotica i dijelom u Srijemu (ali samo kao izborni predmet).

Potaknuti potrebama hrvatskoga stanovništva u Somboru, predstavnici HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora, uz potporu MZO-a i koordinatorice hrvatske nastave u Srbiji Marine Balažev, pokrenuli su početkom 2017. godine hrvatsku nastavu u prostorijama svojeg HKUD-a za učenike različitog uzrasta - i one koji pohađaju osnovnu i one koji pohađaju srednju školu. Nastavu izvode učitelji MZO-a, a značaj cijelog poduhvata prepoznao je i Generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici, g. Velimir Pleša koji je u utorak 4. 4. posjetio Sombor i učenike te se susreo s predsjednikom HKUD-a „Vladimir Nazor“ g. Matom Matarićem.

Gospodin Pleša je pozdravio učenike, obratio se medijima te pohvalio inicijativu predstavnika HKUD-a kao značajnu za očuvanje nacionalne svijesti hrvatske manjine u Srbiji.

Marina Balažev

RAD DRAMSKE SEKCIJE 2017.

Dramska sekcija je predstavu „Žensko pitanje“, nastaloj prema tekstu Fadila Hadžića a u režiji Ljiljane Tomić Markovinović, premijerno izvela u listopadu 2016. godine na Međunarodnoj smotri dramskih društava koje organizira HKUD „Vladimir Nazor“.

Na poziv Kulturno likovnog društva Rešetari u veljači su „dramci“ putovali u Rešetare s „Audicijom“ Matije Poljaković u režiji Ljiljane Tomić Markovinović. Predstava je izuzetno dobro primljena. Poslije predstave slijedila je večera i druženje.

Na poziv Hrvatske čitaonice „Nazor“ je putovao s predstavom „Ujež“ Branislava Nušića u režiji Ljiljane Tomić Markovinović u Hercegovac gdje se boravilo od 24. do 26. veljače. Predstava je odigrana pred punom dvoranom i izuzetno je dobro primljena.

25. 3. u organizaciji Kulturnog centra „Laza Kostić“ iz Sombora u velikoj dvorani društva izvodilo se „Žensko pitanje“ i to kao dio Općinske smotre pod stručnim okom selektora Davida Kecmana. Uz dobromjerne kritike plasirali smo se na Zonsku smotru dramskog stvaralaštva koja je bila u Crvenki 8. 4. 2017. Na smotri je Milana Rajšić proglašena za najbolju glumicu po izboru publike.

1. 4. gostovali smo u Osijeku na poziv Šokačke grane. Gostovali smo s predstavom „Žensko pitanje“ koja je i tamo oduševila publiku.

U svibnju očekujemo dramsku skupinu iz Županje kada ćemo ponovno izvesti našu predstavu „Žensko pitanje“ a u tijeku su i pregovori o suradnji s KUD-om „Prigorec“ iz Sesvetskog Kraljevca. Planiramo i sudjelovanje na Međunarodnom susretu „Kaštelansko ljeto“ u Kaštel Lukšiću u Hrvatskoj.

Između svih ovih gostovanja i nastupa sekcija aktivno održava probe dva puta a po potrebi i tri do četiri puta tjedno. Priprema se i nova predstava „Općinski načelnik“ Franje Babića, u režiji Ljiljane Tomić Markovinović. Glumci u njoj su: Suzana Ivanković, Tatjana Bošnjak, Sofija Vuković, Larisa Bogdanov, Milica Milivojević, Milana Rajčić, Jolika Raič, Zvonimir Lukač, Antun Kovač, Mološ Štrangarić, Stipan Vuković, Voja Vlaški i Ivica Vuković.

Jolika Raič

SOMBORCI NASMIJALI OSJEĆANE

Osječke su Šokce dobro zabavili amateri dramskog odjela HKUD-a „Vladimir Nazor“, iz Sombora, vedrom izvedbom komedije u dva čina „Žensko pitanje“ glasovitoga Fadila Hadžića a u režiji Ljiljane Tomić-Markovinović, umirovljene glumice Gradskog pozorišta u Somboru. Gosti su ostavili dobar dojam, nagrađeni su žestokim pljeskom i, mada nitko od ekipe nije bio narcisoidan, nagrađeni su sezonskim cvijećem, narcisima.

Možda par riječi u uvodu o hrvatskom književniku Fadilu Hadžiću, scenaristu i redatelju, slikaru i novinaru, rođenom u Bileći 1922. koji je umro u Zagrebu 2011. godine. Poznat i priznat kao novinar, obnašao je dužnost predsjednika HND-a 1954. i 1955. godine, bio je direktor „Zora-filma“ 1952., glavni urednik VUS-a od 1953. do 56. godine te urednik Kulturne rubrike VUS-a 1956. i 1957., osnivač i glavni urednik časopisa za kulturu „Oko“, osnivač satiričkog kazališta „Jazavac“, danas („Kerempuh“) a od 1964. do 1984. i prvi umjetnički direktor toga kazališta. Jedno je vrijeme bio i intendant HNK u Zagrebu. Lauerat je brojnih priznanja i nagrada od kojih bih izdvojio onu Grada Zagreba za cjelokupno stvaralaštvo, te nagradu za životno djelo „Vladimir Nazor“ koja mu je uručena 1985. godine. Možda su ga „nazorovci“ zbog toga i izabrali.

Postavka Ljiljane Tomić-Markovinović zасlužuje pohvalu, iako, istini za volju, redateljica i nije inzistirala na feminističkom pristupu „Ženskom pitanju“, mada to rado voli istaknuti gospođa Jukić, koju je utjelovila Suzana Ivanković. Osječkoj se publici najviše svidjela gospođa Marika (kojoj je Jolika Raič udahnula dušu), dobro informirana i sveznajuća kvartovska alapača, uvijek

spremna pomoći savjetima i dobrim djelima. Vrlo zapažene su i uloge mladih žena, Lele, koju odlično igra Larisa Bogdanov i Silve, koju je dočarala Milica Milivojević. Upravo te likove Hadžić i vidi kao ženski izlaz iz svakodnevice, situacija koje su čas obojane humorom čas zadojene satirom, jer je istinski rodonačelnik hrvatskog humora i satire. Jedina muška uloga, mладога Alfonsa, kojega je utjelovio Stipan Vuković, prštala je od humora, i da je ostala na toj razini, isticala bi se, no, na momente je nepotrebno dovođena do karikature, možda čak i pretjerano. Jedina moja primjedba odnosi se na neuvjerljivost dvaju mladih žena, kada objavljuju blagoslovljeno stanje mlađe Lele, pa sam uvjeren da će mlađi par na tomu još morati dobrano poraditi. Sve u svemu, gosti iz Sombora su ostavili dobar dojam na osječku šokačku publiku, a kako su najavili još gostovanja po Hrvatskoj, bez sumnje će svugdje biti dobro primljeni.

Svoj prilog dao je i predsjednik „Šokačke grane“, Marko Josipović, pohvalivši dobar uradak gospode Tomić-Markovinović, koja je majstorski ugodila događaj, a uživanjem glumačke ekipe pridonijelo je uživanju osječke publike koja se nasmijala od srca. Pohvalio je i dugogodišnju suradnju „Šokačke grane“ i HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora, česte susrete u različitim prigodama i rad na prekograničnim projektima, pa je uvjeren da će se tako dobra suradnja i nadalje nastaviti, a mlade amatere je pozvao da će se posjećuju Osijek i „Šokačku granu“. Na kraju je gostima izrazio dobrodošlicu i skromnim darkom, misnim vinima Đakovačko-osječke nadbiskupije i posljednjim Zbornikom sa Okruglog stola Šokačke grane, a u ime gostiju

zahvalio se Šima Raič, voditelj Dramskog odjela Nazora i „Šokačkoj grani“ darovao sliku s posljednje Likovne kolonije.

I kad smo već kod Šime, nas dvojica smo se podsjetili na događanja od prije 12 godina, kada je on bio predsjednik HKUD-a u Somboru a ja sam u svojstvu člana Uprave Šokačke grane prvo posjetio baš Sombor nudeći suradnju. Iste jeseni u Osijeku smo, nekolicina udruga i institucija iz Sombora, Subotice, Sonte, Pečuha i Mohača, potpisali Povelju o trajnoj suradnji i, na sreću, ta suradnja i dalje traje i jača i daje plodove.

Šima je još izjavio da je Nazor prošle godine obilježio 80. obljetnicu osnutka i plodnoga rada, i nadalje ima sekcije: dramsku, folklornu, tamburašku, pjevačku, za njegovanje kulure i običaja a redovito izlazi i list „Miroljub“. Dramski je odjel jedan od boljih, djeluju godinama i bilježe rezultate, a posljednjih godina amatere vodi redateljica Ljiljana i napredak je vidljiv. Gostuju diljem Vojvodine i Srbije, često gostuju i diljem

Hrvatske a sada ih čeka nastup na zonskoj smotri i nadaju se nagradi.

Redateljica Ljiljana Tomić Markovinović kaže da od umirovljenja, prije 3 godine, radi s Nazorovom sekcijom, a radni vijek je odradila kao glumica Gradske pozorište u Somboru. Ovo joj je treća predstava, uglavnom su svugdje dobro primljeni a gostovali su diljem Vojvodine i Srbije i vrlo često navrate u Hrvatsku. Već sljedeće subote idu na natjecanje u Crvenku gdje će se ona prvi put kao redateljica boriti za nagradu. Ali ekipi vjeruje. Zdušno prihvaćaju obveze, redovito se odazivaju probama a na sceni znaju i umiju udahnuti dušu dodijeljenim im likovima. Ovo večeras je komedija koja treba razveseliti osječku publiku i nuda se da će tomu biti tako.

Na upit, je li i bilo tako, odgovorila je osmijehom. Jedino je primijetila kako su protagonisti dobili po cvijetak, a ona je zakinuta, jer je sjedila u gledalištu. Ispraviti ćemo to sljedeći put.

Slavko Žebić

STAZAMA TRADICIJE V

Prijatnog, tihog i osunčanog dana, 22. veljače ove godine, kao predstavnice HKUD-a „Vladimir Nazor“ Marija Matarić i ja bile smo gošće Udruge „Šokačka grana“ u Osijeku. Tu večer organizirana je folklorna priredba i šokačka modna revija „Stazama tradicije V“ na kojoj su predstavljeni radovi članica udruge koji

su nastali u proteklih godinu dana u brojnim radionicama. Gostima su, u prepunoj, prijatno ukrašeno sali, predstavljene replike starih, izvornih, nošnji, koje su krojene, šivene i vezene raznim tehnikama (zlatovez, bijeli vez, šling, vez svilom) s primjenom tradicionalnih motiva šokačkih nošnji. Modele su nosile same autorice i mladi članovi udruge. Istovremeno su bili postavljeni izložbeni štandovi s rukotvorinama koje smo razgledali.

Aktivnošću udruge postiže se čuvanje tradicije, običaja, čuvanje od zaborava bogate šokačke baštine. Izuzetno bogato veče ostavilo nam je puno lijepih dojmova, a najvažnije je što je dogovorena realizacija ideje o organiziranju radionice zlatoveza u našem Domu, pod rukovodstvom najbolje zlatovezilje u Hrvatskoj prof. Ruže Raković-Smiljanić. Ostale smo fascinirane njezinim radovima i postignutim dogовором o suradnji.

dr. Terezija Matarić

PRELO SIĆANJA

U organizaciji HKC „Bunjevačko kolo“, u Subotici je 25. veljače 2017. održano „Prelo sićanja“. Sudionici, odjeveni u svečanu bunjevačku nošnju, okupili su se kod spomenika Presvetog Trojstva u 17:30 nakon čega su sudjelovali na svetoj misi koja je počela u 18 sati u katedrali Svetе Tereze Avilske. Nakon svete mise program se nastavio u svečanoj dvorani HKC-a „Bunjevačko kolo“. Uvjet sudionicima je bio – obući svečanu bunjevačku nošnju.

„Nazor“ je ove godine prvi put imao sudionike na ovoj važnoj manifestaci-

ji. Predsjednik Mata i supruga Marija Matarić bili su dionici Prela sićanja.

Priredio: Alojzije Firanj

ISTURENI ODJEL GLAZBENE ŠKOLE „PETAR KONJOVIĆ“ SOMBOR

MONOŠTORCI I TAMBURE

Hrvatsko nacionalno vijeće je inciralo da se u monoštorskoi osnovnoj školi otvori istureni odjel tambure, na hrvatskom jeziku. Mladi glazbenici su prigodnim programom predstavili odjel tambure Glazbene škole „Petar Konjović“ iz Sombora. Sa programom su bili zadovoljni potencijalni polaznici škole i njihovi roditelji.

Naš je cilj privući što više mladih, jer tambura je dio baštine hrvatskog naroda na ovim prostorima, kaže dopredsjednica HNV-a za Sombor Snežana Periškić.

Zadovoljni smo što je jedan takav prijedlog stigao u našu školu i dajemo

potporu toj ideji. Jer znamo da je teško djeci koja žive na selu odlaziti u Sombor u glazbenu školu, jer to traži putovanje koje košta i traje, kaže ravnateljica Glazbene škole „Petar Konjović“ Milena Despotović. Ovdje u Monoštoru rekla bih ima talentirane djece. Poklopilo se da jedna naša profesorica koja bi mogla predavati tamburu i solfeđo živi u Monoštoru tako da ima i mogućnosti i dobre volje. Monoštor bi bio prvo selo u kojem je istureni odjel formiran.

Priredio: Alojzije Firanj

Pjesnik i pjesma

*Upija, hodajući zelenim parkovima,
čitajući lica, otvorene knjige.
Ubija sve što loše je, ispravlja brige,
raduje se novim darovima.*

*Razgovara s bićima što s njim prostor dijele,
dok rijeke mu šapuću žuborom svojim.
U prolazu sve napuklo zacjeljuje i boji,
iz mraka priziva misli bijele.*

*Ponekad sav teret svijeta nosi
pretače i bistri ustajale боли.
Neprimjetno, uvijek, životom moli,
radost nosi, burama prkosí.*

*Ispraća brodove na nestalom moru,
ostavlja u pijesku tragove meke,
doziva k sebi misli daleke,
zadubljen u sjećanje, skoro do pred zoru.*

*Čežnjom dočekuje nova jutra,
a prošlih dana riznice su pune.
Sve loše nestaje, u vremenu trune,
vjeruje uvijek u bolje sutra.*

*U miru svom poput prvog vjesnika
zapisuje misli i drugima pruža,
U stihu tom šapat je lahora i mirisi ruža...
Stvari pjesnik pjesmu, a pjesma stvari pjesnika.*

Zlatko Gorjanac

Teorija zavjere

*Istinu pravu da mi je znati
da l' je vakcina zdrava il' nije,
da li se smijemo pelcovati -
šta se iza svega toga krije?*

*Šta sad da turim, mast ili ulje,
u labošku, zaprig da napravim,
s'čim se danas čovjek više truje -
nisam siguran pa zaboravim!?.*

*Da l' je čovjek na misecu bio
il' obišo pustinju Nevadu,
da li je ladni rat to smislio
pa osramotio svoju vladu!?.*

*Dat ću sto novaca tom što znade
'ko je smio tako, Bože m' prosti,
srušiti dvi trgovačke zgrade -
domaćini ili moždak gosti!?.*

*Juče sam bio u Zmajevom Gnjinezdu
da potražim slavnoga Brucea Leeja,
'ko je mogao sredit taku zvijezdu,
kaka je to z(a)vjerska teorija?*

*Da li je bolje putnjičav biti
il' slagati na sebe kemiju?
da l' je bolje lošu vodu pitи
ili vino, pivo i rakiju?*

*Sad čekam, nauka da mi kaže,
pa da od bisa pocrvenim sav,
da je tačno, jer pamet ne laže,
kako je med štetan a duvan zdrav!?.*

Kovač Antun

KORIZMENE DUHOVNE TRIBINE

SAKRAMENTI SPASENJA

Duhovni centar oca Gerarda održao je 2017. godine korizmene duhovne tribine u razdoblju od 6. ožujka do 10. travnja u prostorijama Humanitarnog udruženja Nijemaca „Gerhard“. Tema ovogodišnjih susreta bila je: „Sakramenti Spasenja“ a predavači su bili oci karmelićani. Organizator večeri bio je o. Zlatko Žuvela, voditelj duhovnog centra.

„Skramenti nam bitno određuju život ali, na žalost, kao da ih nismo često dovoljno svjesni. Podsjetimo se ukratko što oni jesu. Sakramenti su osjetni djelotvorni znakovi milosti koje je Krist ustanovio i povjerio Crkvi kojim nam se izobilno podjeljuje Božanski život, kako Crkva u katekizmu veli. I sav se liturgijski život Crkve kreće oko euharistijske žrtve i sakramenata. U Crkvi imamo sedam sakramenata: krst, potvrda,

euharistija, pokora, bolesničko pomazanje, sveti red i ženidba. Sakramenti dodjeljuju milost koju označuju, oni su djelotvorni jer u njima djeluje sam Krist. Ipak, plodovi sakramenata zavise i o raspoloženju onoga tko ih prima. Stoga smo ove godine odlučili govoriti o sakramentima kako bismo oraspoložili one koji ih primaju.“

S ovim riječima nas je o. Zlatko uveo u teme korizmenih koferencija.

Otac Žuvela nas je upoznao i s obnovom krovišta čija je priprema trajala osam godina. Radovi su započeli 2016. a 2017. su potpuno završeni. To je značajno i na dobrobit svih: gradu, vjernicima, cijeloj biskupiji. Radovi su koštali skoro 340.000 eura.

Somborski samostan je svakako najstariji i preteča je ostalim, utemeljen je 1904. godine. Crkva Svetog Stjepana Kralja građena je 44 godine od 1860. do 1904. Ona je jedna od najvećih crkava na području Bačke, Banata, Srijema i šire. Danas karmelićani i maju 8 samostana u 6 država.

Provincijal o. Srećko Rimac, na prvoj konferenciji, osvrnuo se na izradu krovišta i zahvalio se zajednici vjernika koja je svaki dan molila s velikom vjerom u Božju providnost da radovu budu uspešno izvedeni i bez ljudskih žrtava. Posebno se zahvalio prioru somborskog samostana o. Stjepanu Vidak koji je i podnio najveći teret oko ovoga velikog i značajnog posla.

Zatim je započeo svoju duhovnu temu. Krštenje je prvi sakrament

kojim udjeljuje život duši, duh daje život duši, duh je životvorac. To je sakrament na kojem se temelji cijela naša vjera. I po njemu se ucjepljujemo u Krista i u njegovu Crkvu.

Dруги гост предавач био је о. Peter Janjić који је говорио о скретању потврде или кримзе. Света потврда или кримза заједно с крштењем и евхаристијом чине цјелину скретања хрсанске иницијације. Time je ovaj skrament nužan za primanje krsne milosti.

Predavač треће коризме већери био је о. Antonio Mario Čirko с темом Bolesničko pomazanje. Човек ће живjetи овдје и након смрти, али сваког од нас је, осим оних светаčких смрти, где се болесник радује да иде у сусрет Господу. Zato trebamo бити свјесни да је ovaj skrament у првом redu namijenjen ozdravljenju болесних. Svrha је skrampa datи osobite milosti хрсанину који проживљава tegobe vezane uz teške bolesti ili starost. Otac Mario нам је ovaj skrament pribлизио i oslobođio nas straha od njega jer je то skrament koji nas spašava.

Otač Danijel Čolo говорио је о евхаристији као srcu i vrhuncu života Crkve. Njome Krist Crkvu i sve njezine članove pridružuje svojoj žrtvi hvale i zahvaljivanja, коју је jednom zauvijek na križu принео Исус, по овом skramentu on izljeva milost spasenja na svoje Tijelo - Crkvu.

Vođa duhovnog centra o. Zlatko Žuvela održao је predavanje на тему скретања покоре i помирења te je ukazao na то да је слуга божији о. Grard bio neumorni исповједник који је тражио душе. Ali i душе су тражиле njega. Govorio је да сvi padamo i da moramo ustatiti, душе су skupe као

i Isusov život. Grijeh ima највећу težinu jer on oduzima život. Zato је s velikom pažnjom приступао скретању ozdravljenja, pokore i помирења.

Otač Zlatko Pletikosić, поријеклом Сомборац, говорио је о скретањима светог реда i жените. Свети ред је скрament по којем се у Цркви до конца времена nastavlja посланje које је Христ поверио апостолима: то је dakle скрament апостolske službe a има три stupnja: бискупство, пребитерат i đakonat.

Женитбеним savezom, muškarac i жена vezuju se u prisno zajedništvo života i ljubavi. Хрсански је дом mjesto где деца primaju prvi navještaj vjere. Zato se obitelj s правом зове "домаћа Црква", zajednica milosti i molitve, школа kreposti i хрсанске ljibavi.

Na kraju se o. Žuvela zahvalio Danijeli Jurišić, Nikoleti Malinić i Predragu Ivanić koji су izvodili glazbete тоčke, te njemačком savezu „Gerhard“ i svim осталима који су на bilo koji начин помогли održavanje ovogodišnjih koferencija duhovnog Centra.

Alojzije Firanj

PRAVILNA ISHRANA "MULTIMIX" PRINCIP FORMIRANJA OBROKA

dr. Marija Mandić rodjena Matarić
(autorica knjige Kuvarska dnevnik beba Marte)

Ovo je metoda kombiniranja hrane koja nas uči kombinirati hranu iz različitih skupina kako bismo pripremili nutritivno uravnotežen obrok.

Od Vašeg znanja, strpljenja, volje i maštovanja ovisi kako ćete osmisiliti svoj ručak pa tako i cijeli jelovnik iz dana u dan. Multimiks način kombiniranja namirnica daje upute pomoću kojih postizete najbolje kombinacije namirnica koje se međusobno odlično nadopunjaju. Njega nije uvek lako niti moguće pratiti i primjenjivati, ali je poželjno prihvati barem osnove te kombinirati minimalno dvije, tri ili četiri različite namirnice.

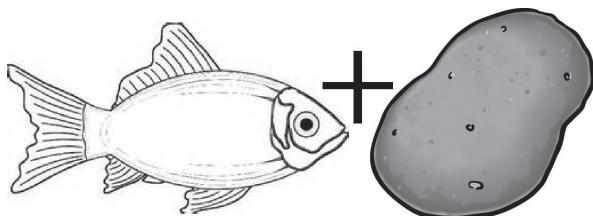
OSNOVNA PRAVILA MIKS PRINCIPIJA:

1. ugljikohidrati su osnovni i moraju biti uključeni u svaki obrok
2. u svakom miksu mora postojati bar jedan izvor ugljikohidrata, bilo životinjskog ili biljnog porijekla (leguminoze). BAR JEDAN, ALI NE I DVA.... (npr. nije dobro jesti u istom obroku tjesto i kruh, krumpir i kruh, tjesto i krumpir, rižu i krumpir itd.)
3. povrće se dodaje u miksu tek kad su ugljikohidrati i proteini iskombinirani

Multimiks princip se dijeli na tri pojedinačne kategorije. Svaka kategorija se zove miks jer sadrži mješavinu dvije ili više skupina namirnica. Miks kategorije su: Miks 2, Miks 3 i Miks 4. Upoznajmo se malo bolje sa svakom od ovih kategorija:

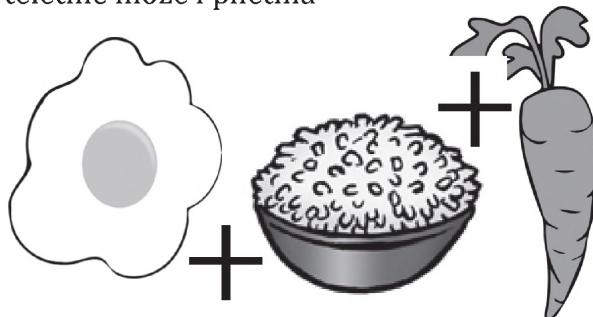
MIKS 2 – manje kvalitetan spoj dvije vrste namirnica i to žitarica ili krumpira i hrane životinjskog porijekla ili leguminoza.

Na primjer: riža-junetina, riba-krumpir, žumance-krumpir, kukuruz-junetina

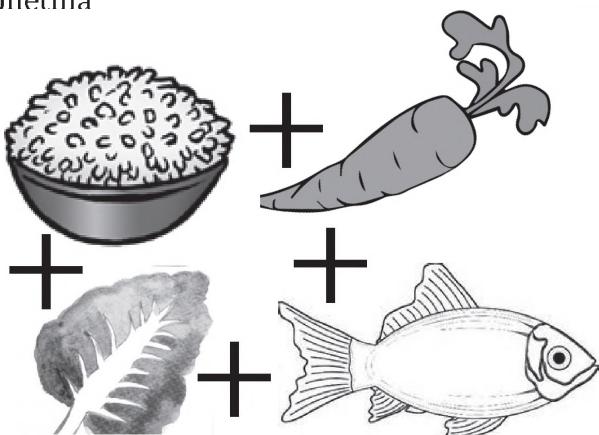
MIKS 3 – obrok sastavljen od tri vrste namirnica i to žitarica ili krumpira, tamnozelenog ili narandžastog povrća i hrane životinjskog porijekla ili leguminoze.

Na primjer: pirinač-teletina-bundeva, teletina-kukuruz-špinat, žumance-rižamrkva, grah-krumpir-cvjetača, *umjesto teletine može i piletina

MIKS 4 – predstavlja najkvalitetniju kombinaciju 4 namirnice koje spadaju u sljedeće skupine: žitarice ili krumpir, tamnozeleno povrće, narandžasto povrće i hrana životinjskog porijekla (meso, jaja, riba ili leguminoze).

Na primjer: riža-špinat-mrvka-žumance, krumpir-grašak-šargarepa-piletina, rižablitva-mrkva-riba, krumpir-blitva-bundeva-niletina

Svakako je dobro da se u što većoj meri isprati ovaj multimiks princip i kada su u pitanju bebe. Uz sve to hrana se mora prilagoditi i Vašim mogućnostima, kako finansijskim tako i trenutnim mogućnostima nabavljanja određene vrste namirnica.

KRAJ I POČETAK

Još malo i počinje raspust! No, prije velikih ljetnih planova čeka nas završetak školske godine. Iako je to mnogima i stresno razdoblje (ocjene, upis u srednje škole ili na fakultet itd.) mnogima je to prilika da zastanu i prije ljeta izmjere rezultate koje su postigli. Ako su s rezultatima zadovoljni - odmor će biti još ljepši. Ako rezultatima nisu zadovoljni, pokoji dan odmora se može provesti u planiranju i donošenju odluka koje će iduću školsku godinu učiniti uspješnijom.

SUMMER
BREAK

ŠARENA STRANA

VICEVI

DOBAR POSAO

- Draga, sklopio sam životno osiguranje koje glasi na tebe. To sam unio i u svoj testament.
- Divno!!! To znači da više ne moram zvati liječnika kad se razboliš.

TESTAMENT

Neki čovjek piše oporuku i ostavlja petnaest mili-juna ženi, deset milijuna sinu, osam kćeri, sedam bratu... Vidi da mu ukupno treba četrdeset milijuna, pa se zamisli: „Bože, gdje da nađem tolike novce?“

POŠTENO

„Postupaš li uvijek poštено s mušterijama?“
Pita jedan prodavac drugog.
„Naravno“. „A ti?“ „Ni ja“.

KOLIKO PUTO

Vratila se žena kući sa slupanim automobilom. Kad je muž ugledao olupinu on zavapi:
„Pa, što je ovo bilo?“
„Ništa dragi, udario me voz“. „A koliko puta??“

UČTIVA SEKRETARICA

Sketarica izvještava svojeg šefa:
„Jutros je dolazio neki grubijan - htio bi, kaže, da vam razbije njušku“!
„Ma nemojte?... A što ste mu rekli?“
„Da mi je jako žao, ali da niste tu“.

BEĆARCI

*Hajde snašo sist u moja kola,
Kraj bećara i veseli lola.*

*Moderne su curice na glasu
Pre udaje široke u pasu.*

*Oj primice dangubice stara,
ti veseliš srce u bećara.*

*Svrati diko ti na Uskrs meni,
pa ćeš dobit ti jaja šareni.*

*Iz Sombora bećarac se čuje,
mili Bože suze izmamljuje.*

*Dida baku miluje po bradi,
sićaš li se kad smo bili mladi.*

ANEGDOTE

TANJIRAČA

Nataša se iskolovala, završla fakultet, zaposlila u banci.

Došlo je vreme udaje i ona se udala na selo u bogatu kuću. Imala je ambicioznog muža koji se snašao u ovom vremenu i krenuo u ozbiljan rad u poljoprivredi.

Novaca uvijek treba za ulaganje a Nataša je imala dobru plaću te su se supružnici dogovorili da ona, na kredit, kupi veliku tanjiraču koja im je bila neophodna u obradi zemlje.

Kada su drugarice s radnog mesta vidjele za čega je namijenjen kredit one su je kroz smijeh upitale:

„Nataša! Pa mi na kredit kupujemo šminku, krpice, putovanja a ti tanjiraču?“

„Sve u svoje vrijeme, donijet će tanjirača šminku i krpice, ona mi je sada potrebnija.“

NOVE GENERACIJE

Jasna je bila mlada napridna djevojka, dobro je učila i bila je buntovna željna promjena pravi predstavnik mlade generacije. Često bi u razgovoru sa mamom iznosila ideje koje zastupaju mlađi, veće slobode mladima i progresivniji svijet. Naravno u žaru promjena katkada bi i pretjerala pa je bilo i naivnih misli.

„Rad i učenje - sve su to izmišljotina vas starijih! Vi, nas kreativne, samo sputavate u iznošenju naših ideja ništa od vas mi nemožemo naučiti!“

Majka je pogleda i reče: „Kćeri moja, ja bih tebe metila u izlog!“

„Zašto mama?“

„Da se narod nagleda budale!“

priredili: Antun Kovač i Alojzije Firanj

U ZDRAVOM TIJELU ZDRAV DUH

ŠAH

Memorijalni šahovski turnir prof. mr. Franja Matarić, 26. po redu, u organizaciji našeg Društva, okupio je rekordan broj šahista i jednu šahistkinju. Po prvi put u istoriji ovog turnira zasluženi pobednik je šahovska dama Simana Matković. Drugo mjesto osvojio je šahista iz Berega, Marin Ilić, koji se i sam iznenadio uspjehom i osvajanjem visoke pozicije. Prošlogodišnji pobednik Josip Ivkić plasirao se na treće mjesto poslije neizvjesnosti koja je trajala do posljednjeg trena. Na treće mjesto, prije zadnjeg kola konkuriralo je 6 šahista što dokazuje da je turnir opravdao svoje postojanje već 26 godina. Od 22. 1. do 30.03. svake srijede od 19 do 22 sata odvijale su se šahovske partije pod budnim okom sudsije Radomira Kovačića koji je sudio na ovom ali i mnogim prethodnim turnirima. Posao mu nije bio jako težak jer su svi sudionici u odnosu prema šahu i protivnicima bili više nego korektni.

Na truniru su sudjelovali i novi šahovski talenti, mlada braća Paštrović (10 i 7 godina). Nasuprot njima bilo je sudionika koji su od njih stariji i preko 70 godina. Šah je igra za sve generacije a to je potvrđio i ovaj turnir. Nadamo se da ćemo imati više takvih primjera.

Na kraju turnira, po dugogodišnjoj tradiciji, odigrala se simultanka sa fide majstorom Josipom Dekićem. Na deset tabli rezultat je poražavajući za nas domaćine. Na sportskoj večeri, sedmoj po redu, dodijeljena su priznanja i pohvalnice, a osvajačima prva tri mesta i pehari, kao i slika. Tokom večeri šahisti su analizirali turnir i svi su se složili da je turnir jedan od najboljih do sada, kako po jačini igrača, tako i po broju sudinika.

Sve pohvale tokom večeri upućene su pobednicima turnira Simani Matković koja je u obraćanju prisutnima zahvalila organizatorima kao i svim šahistima turnira. Istaknula je kako 2018. vjerojatno neće sudjelovati na turniru što je mnoge šahiste obradovalo, a organizatora zabrinulo i pomalo razočralo jer Simana Matković igra dobar šah i voljeli bismo je vidjeti na našim turnirima.

Spisak sudionika i rang lista 26. šahovskog turnira prof.mr. Franjo Matarić:

Chess-Results.com the international Chess-Tournaments-Results-Server
in close cooperation with the
Administrations- and Pairing-
program Swiss-Manager

Logged on Guest
ARM AZE BHR BUL CAT CHN CZE DNK EGY ENG ESP FRA GRE GRC INA ITA JPN MKD LTU NED POL POR ROU RUS SRB SVK SWE TUR UKR VIE
Home Tournament-Database AUT championship Pictures Live-Games FAQ Online Registration Swiss-Manager OSB FIDE
Servertime 23.03.2017 13:01:37
Logout

26. Memorijal Prof.mr.FRANJA MATARIĆ											
Organizer(s)		hkud "VLADIMIR NAZOR" SOMBOR									
Federation		Serbia (SRB)									
Tournament director		Pavle Matarić									
Chief Arbiter		NA Radomir Kovacic									
Arbitre		RA Jasmina Milivojević									
Time control		60 minuta po igreču za celu partiju									
Date		2017/01/25 to 2017/03/22									
Rating-Ø		1000									
Pairing program		Swiss-Manager from Heinz Herzog, Swiss-Manager tournamentfile									
Last update 22.03.2017 21:26:04 / Page cached 23.03.2017 13:01:35 95min.. Creator/Last Update: sehovski savez vojvodine											
Parameters No tournament details, Link with tournament calendar											
Lists Starting rank, Alphabetical list, Statistics, Playing schedule											
Final Ranking crossstable after 9 Rounds, Starting rank crossstable											
Board Pairings Rd.1, Rd.2, Rd.3, Rd.4, Rd.5, Rd.6, Rd.7, Rd.8, Rd.9/9, not paired											
Ranking list after Rd.1, Rd.2, Rd.3, Rd.4, Rd.5, Rd.6, Rd.7, Rd.8, Rd.9											
Excel and Print Print list, Export to Excel (.xls), Export to Excel (.xlsx), Export to PDF-File											

Final Ranking after 9 Rounds

Rk.	SNo	Name	FED	Rtg	Pts.	TB1	TB2	TB3
1	14	Matković Simana	SRB	0	7.0	51.0	39.5	39.50
2	7	Ilić Marin	SRB	0	6.5	51.5	40.5	35.25
3	8	Ivković Josip	SRB	0	6.5	47.5	37.5	33.00
4	6	Iduški Ognjen	SRB	0	6.5	46.5	36.0	32.75
5	4	Gutović Branislav	SRB	0	6.0	51.5	40.5	32.00
6	27	Četa Žoran	SRB	0	6.0	48.5	37.5	31.25
7	26	Čuk Bogdan	SRB	0	5.5	48.5	38.5	26.00
8	24	Vlašićević Illja	SRB	0	5.5	44.0	34.0	23.75
9	3	Durošev Djordje	SRB	0	5.5	41.5	31.5	22.25
10	25	Četković Andrija	SRB	0	5.5	39.5	32.0	21.50
11	5	Iduški Aleksandar	SRB	0	5.0	46.0	36.0	21.25
12	23	VIDOVIĆ Jovan	SRB	0	5.0	44.5	35.0	20.50
13	28	Čubrilo Đorđilo	SRB	0	5.0	43.0	33.0	20.00
14	30	Rapaić Đoko	SRB	0	4.5	42.5	32.5	17.75
15	18	Paštrović Nenad	SRB	0	4.5	36.5	29.5	15.00
16	20	Smolić Josip	SRB	0	4.0	44.0	34.5	18.00
17	29	Malbaša Branko	SRB	0	4.0	41.0	32.5	16.25
18	10	Kelić Dušan	SRB	0	4.0	38.5	30.0	14.50
19	19	Raič Šime	SRB	0	4.0	37.5	30.5	11.50
20	21	Stanković Zlatibor	SRB	0	4.0	36.5	29.0	11.00
21	9	Katančić Djordje	SRB	0	4.0	35.5	29.0	12.00
22	12	Marton Koloman	SRB	0	4.0	35.5	29.0	11.25
23	22	Svićikos Aleksandar	SRB	0	4.0	34.0	26.5	12.75
24	1	Basta Milan	SRB	0	3.5	31.0	25.0	7.50
25	15	Mikut Milan	SRB	0	3.0	39.5	31.0	12.00
26	2	Basti Blago	SRB	0	3.0	34.0	26.5	5.50
27	17	Paštrović Nemanja	SRB	0	3.0	29.5	23.0	5.50
28	13	Lasić Josip	SRB	0	2.5	34.5	28.5	7.50
29	11	Kolarić Stipan	SRB	0	1.5	32.0	25.5	6.00
30	16	Oršovai Viktor	SRB	0	1.0	30.5	24.5	1.50

Annotation:
Tie Break1: Buchholz Tie-Breaks (variable with parameter)
Tie Break2: Buchholz Tie-Breaks (variable with parameter)
Tie Break3: Sonneborn-Berger-Tie-Break variable

Chess-Tournament-Results-Server © 2006-2017 Heinz Herzog, CMS-Version 08.02.2017 12:15, Legal details/Terms of use

Tenisači se pripremaju za sedmi turnir „Stipan Bakić“ koji će se održati u 5. mjesecu. Na tom turniru sudjeluje oko 25-30 igrača iz okolice (Stapar, Apatin, Bezdan, Bereg) kao i sa salaša Gradina, Lugovo, Nenadić, a takođe i Somborci. Ovo je otvoreno prvenstvo amaterskih

STOLNI TENIS

igrača. Na sportskoj večeri sekcije, uručena je zahvalnica Srđanu Varo za rad u sekciji stolnotenisača kao i za pomoć u radu cijekupne sportske sekcije.

Prijava igrača za turnir je u kancelariji društva ili lično pročelniku sekcije Pavlu Matariću.

LADARI SALAŠARI SOMBORSKI

Dok ovo čitate lađari prave velike talase po kanalu i smetaju ribolovcima. Za ovu 2017. godinu plan aktivnosti je:

- 27. 5.- Jarun - Zagreb- drugi nastup po pozivu
- 24. 6.- Jadran – Korčula, pozvani smo prvi put
- šesti mjesec – Subotica –Palić, promocija lađe i lađara

sedmi mjesec – Bezdan, veslački dvoboje Dragon boat na kojemu će sudjelovati po drugi put

- 09. 8.- Opuzen - Kup slobodne Dalmacije, brzinska utrka
- 12. 8.- Metković – Ploče, 20. maraton lađa na Neretvi, sudjeluju po šesti put
- deveti mjesec- Vukovar - Ilok, 36km Dunavom

